

NØTTERØY HISTORIELAG ÅRSBERETNING 2020

Aktiviteten i historielaget bærer sterkt preg av de restriksjonene som pandemien pålegger oss. En rekke arrangementer er avlyst og det ser ut til at også vårhalvåret også vil preges av pandemien.

Styret

Styreleder Sven Erik Tholander, nestleder Stein Engh, kasserer Jon Pande, sekretær Dag Mikkelsen, styremedlem Lise Sandereid, styremedlem Vigdis Kittang Ramstad, styremedlem Lilleba Bredahl (ny), styremedlem Einar M. Hay-Hansson, styremedlem Laila Synnøve Olsen. Utenfor styret: Regnskapsfører Trine Langemyr, leder for Stiftelsen Fagertun Tor Carlstedt.

Øvrige spesialoppgaver: Leder samlingsutvalget: Jon Pande, leder av brukerutvalg og arrangementsansvarlig: Vigdis Kittang Ramstad, programansvarlig og medlemsmøter: Lise Sandereid, IT/nettside/facebook og databaserte arbeidsverktøy: Einar M. Hay-Hansson og Tor Gervin, søknader om økonomisk støtte/tilskudd: Stein Engh.

Valgkomite

Svein Øksenholt, Tone Meier

Njotarøy

Redaktør Signar Idland, redaksjonsmedlemmer Kari Tatjana Joukoff, Per Fredrik Velde, Svein Lundby og Tom Brodin. Opplaget i 2020 var 2100 eksemplarer

Styrerepresentasjon i Stiftelsen Fagertun

Styremedlemmer oppnevnt av Nøtterøy Historielag: Tor Carlstedt(leder) fram til 3.september, Jan Tønnessen fra 3.september (leder), Harald Bakke, Sven Erik Tholander. Vara: Olav Tofte Larsen, Tor Gervin og Anne M. Lillelien Porter.

Bevilgede tilskudd til Stiftelsen

Historielaget har bevilget kr 209.880 til generell drift av Stiftelsen Fagertun for 2020.

Gavemottak fra våre samarbeidspartnere og staten

Sparebankstiftelsen DNB – herdeovn	kr 25 400
Sparebankstiftelsen Nøtterøy/Tønsberg:	
Støtte til opparbeidelse av området vest for bryggerhuset	kr 30 000
<i>Sum spesielle tiltak fra stiftelser</i>	<i>kr 54 400</i>
Kulturdepartement – gaveforsterkningsmidler	kr 41 250
Lotteri og stiftelsestilsynet – momsrefusjon	kr 53 925
<i>Sum generell statlig driftsstøtte</i>	<i>kr 95 175</i>

Medlemstall

NH har ca. 870 medlemmer. Dette antall har holdt seg stabilt de senere år

ARRANGEMENTER

Det ble et meget spesielt driftsår. Medlemsmøter, vartur, Åpen dag og påskearrangementer måtte avlyses og en redusert Helladugnad ble gjennomført. Også andre arrangementer som skulle blitt avviklet på Fagertun ble avlyst.

Men det må sies at vi også fikk gjennomført et økende antall arrangementer med skoler, barnehaver og helseinstitusjoner i koronatiden. Videre gjennomførte Husflidslaget «Lørdagskafe» fra midten av juni til midten av august. Nytt av året var at historielaget hadde guidet omvisning hver lørdag. Dette var veldig vellykket og blir derfor videreført neste år.

12. februar: Årsmøte

Borgheims menighetscenter. 80 fremmøtte. Årsmelding, regnskap og valgkomiteens innstilling ble godkjent uten anmerkninger. Ny valgkomite: Svein Øksenholt og Tone Meier

Revisor: Morgan Johnsen.

Tilfredsstillende økonomi og stor og stor aktivitet på Fagertun har preget året på tross av koronatiden. På våre hjemmesider kan dere lese om alle aktivitetene og planer som historielaget har.

Etter forslag fra styret vedtok årsmøte å inkludere Njotarøy i medlemskontingenten. Kontingenten ble fastsatt til kr. 300,- pr. år inkl. ett eksemplar av Njotarøy. Dette ble gjort for å lette pakking og distribusjonen av Njotarøy.

Etter årsmøtet holdt historiker og arkivar Marit Slyngstad et foredrag under tittelen: «*Vestfoldarkivet rommer mangt, bl.a. deler av den lokalhistoriske samlingen til historikeren og arkivaren fra Nøtterøy, Helge Paulsen*». Vestfoldarkivet har 6 000 hyllemeter med lokalhistorisk stoff fra Vestfold, alt fra offentlige til private arkiver. Det ligger en gullgruve her og venter på både studenter, historikere og slektsforskere.

Helge Paulsens omfattende arkiv over liv og levnet på Nøtterøy fikk en stor plass i foredraget. Det ligger mye upublisert stoff her og venter på å bli studert. Historielaget har også fått et omfattende arkiv som vil bli gjennomgått for å se om vi kan bruke noe til fremtidige artikler i vårt tidsskrift Njotarøy.

11. mars: Tor Gervin holdt et foredrag om: «Frelsesoffiseren Jeanna Corneliussen fra Tønsberg som sto i front og ble skadet for livet. Feiekostens og skurebørstens evangelium»

En initiativrik og energisk dame, født i 1855 i Nordbyen, er forholdsvis ukjent for oss. Hun var med på og sto i forgrunnen for etableringen Frelsesarmeen i Norge. Hun flyttet til England på 1870-tallet og ble der medlem i Frelsesarmeen. Hun kjente godt, Frelsesarmeens grunnlegger, William Booth. Han ba henne om å reise til Norge for å etablere Frelsesarmeen. Med stor energi ble dette gjort. En må huske på at det i den tiden (1880-årene) var meget stor motstand mot etableringen og det kunne gå veldig hardt for seg under møtene. Dette medførte at hun en gang ble angrepet og fikk livsvarige skader som preget henne resten av livet. Den som ønsker å vite mer om denne interessante skikkelsen anbefales en artikkel i «Berget» der foredragsholderen har skrevet en fin artikkel om henne.

29.mars. Førpåskeverksted

Måtte avlyses

15 april. Rådgiver Fredrik Bjonnes: Borre et maktsenter i yngre jernalder.

Måtte avlyses.

25. mai: Dugnad på Søndre Hella

Ble gjennomført i meget redusert omfang i samarbeid med Rotary.

6.juni Vårtur til Mellom Bolærne

Måtte avlyses

23.august: Åpen dag på Fagertun

Måtte avlyses

14. september: Dugnad i Søndre Hella

Ble gjennomført i meget redusert omfang i samarbeid med Rotary. Ca. 10 personer, flest fra Nøtterøy Rotary, gjennomførte høstdugnaden på Hella

16. september: Tor Carlstedt: Fagertun, fortid, nåtid og framtid

Over 50 tilhørere fikk oppleve avtroppende leder av Stiftelsen Fagertun, Tor Carlstedt, fortelle om bygdetunet Fagertun. Han dro oss gjennom historien fra lensmann Egeberg og frem til i dag. Dvs ca. 150 års historie. De som vil lese mer om Egeberg og hvordan historielaget fikk eiendomsretten til Fagertun, anbefaler vi å gå inn på Historielagets hjemmesider der to artikler fra Njotarøy er gjengitt.

Fagertun fremstår i dag som en velholdt og vakkert både når det gjelder hus og hage. Fra 1994 og frem til i dag er det lagt ned ca. 40 000 dugnadstimer. Det er altså et formidabelt frivillig dugnadsarbeid som har gjort dette mulig. Det mangler heller ikke på planer om fremtidig bruk og utvikling av Fagertun. Det er en mangslungen aktivitet på Fagertun. Nøtterøy husflidslag og Øyene knivlag holder til her. Videre har vi, i tillegg til hovedhuset, en gammel skolestue, smie, bakegruppe, banksamling (tidl Nøtterøy sparebank), en sportssamling (Mysen) og en sjøfartssamling

21. oktober Per Erik Olsen: «Tjøme og Nøtterøy i forsvaret av Norge gjennom de siste 150 år»

I et ordentlig grisevær møtte det opp neste 50 tilhørere som ønsket å høre forfatter og historiker Per Erik Olsen kåserer over temaet «Tjøme og Nøtterøy i forsvaret av Norge gjennom de siste 150». Pga av korona ble møtet avviklet på Sjøormen og alle forholdsregler ble fulgt.

Forfatteren snakket i hovedsak om kystfortenes rolle i 1. og 2. verdenskrig (Bolærne, Mågerøy, Vetan, Vardås, Torås), men tok oss gjennom hovedlinjene fra 1800-tallet og frem til 1945. Han fortalte om forsvarslinjer; først for en mulig krig mot svenskene og senere 1. og spesielt 2. verdenskrig. Han ga uttrykk for at våre kystforts innsats under 2. verdenskrig var undervurdert. Han mente de hadde gjort jobben sin og sammen med innsatsen til styrker på østfoldsiden medførte at regjering og konge fikk flyktet.

18.november: Jan Brendalsmo: «Da moderne tider kom til Nøtterøy for 1000 år siden»

Måtte avlyses

4. og 5. desember – Jul på den gamle gården Fagertun

Måtte avlyses

Kulturuka 2020

Ble i år avlyst

Håndverksaktiviteter:

Historielaget ønsker å fremme interessen for gamle håndverkstradisjoner. Det er etablert en egen smigruppe, med fokus på å engasjere barn og unge. Det arrangeres smikvelder for barn og unge. Her får de smi vikingsmykker, pyntegjenstander og praktiske gjenstander. Skoleklasser har vært med på smidager, samt at flere skoler har hatt smiaktiviteter for mindre grupper. Dette har vært så vellykket at vi nå er i ferd med å sette opp en ny smie som øker kapasiteten. I bryggerhuset er det aktivitet og bakst i den gamle steinovnen.

Vindfløyen på Ramberg:

Historielaget har engasjert seg i bevaring av Sven Foyns Vindfløy på Ramdal. Arbeidet med dette pågår.

Sosiale medier:

Historielagets hjemmeside er særdeles aktiv. Her finner man Historielagets program, organisasjon og artikler. Siden har en søkefunksjon slik at man kan finne aktuelle artikler fra gamle Njotarøy utgaver.

Facebooksiden til Historielaget har oppunder 1600 følgere. Siden oppdateres fortløpende og formidler artikler, bilder etc.

Nyere prosjekter:

I hovedhuset har vi etablert flere rom i historisk, tidsriktig stil og møblering.

Videre utnyttelse og utvikling av Fagertun som Nøtterøys bygdetun står høyt på prioriteringslisten.

I forbindelse med avgangen til leder av stiftelsen, tok historielaget initiativ til, i samarbeid med Stiftelsen, å utarbeide en ny organisasjonsplan og oppgavedeling for Stiftelsen. Denne planen er godkjent i begge styrer og et seminar rundt dette ble avviklet 10.september.

Det arbeides også med å utarbeide en ny struktur på regnskapsføring/medlemsregisteret i historielaget

Ellers vil vi takke Stiftelsen og våre «samboere» Nøtterøy Husflidslag og Øyene knivlag for et godt og stimulerende samarbeid.

Lederskifte i Stiftelsen Fagertun:

Vi vil benytte anledningen til å takke Tor Carlstedt for den innsats og det engasjementet han har utvist som styreleder i Stiftelsen Fagertun. Han har vært en inspirator og pådriver for utviklingen på Bygdetunet, lensmannsgården Fagertun. Han skal ha en stor ære for at stedet fremstår slik det er i dag, velholdt, vakkert og med mange aktiviteter og attraksjoner. Videre har ha bidratt sterkt til det gode samarbeidsklimaet som råder på Fagertun, mellom brukere, historielaget, stiftelsen og ikke minst dugnadsgjengen.

Det er en oppegående og engasjert organisasjon som vi ønsker Jan Tønnesen velkommen til som ny styreleder.